

De rustdag

Periodethema: De Tien Geboden
Lukas 13: 10-17

KERNTEKST

'Onderhoud de sabbatdag, dat gij die heiligt' (Deut. 5: 12a).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Sabbat wil zeggen: rust. De sabbatdag is de rustdag. De Heere gebiedt ons dat we die dag zullen rusten, want Hij heeft deze dag Zelf ingesteld. Het is de dag van en voor de Heere. De oorsprong van de rustdag ligt in de schepping. Op de zevende dag rustte God van Zijn werk. God zag alles wat Hij gemaakt had en zie, het was zeer goed. Dat rusten van God is het Zich vermaken in het werk van Zijn handen.

BEGINSITUATIE

Het thema dat we deze weken bespreken luidt: 'De Tien Geboden'. Deze keer gaat het over het vierde gebod: 'Gedenkt de sabbatdag, dat gij die heiligt...' (Deut. 5: 12a). Het uitgangspunt hierbij is de geschiedenis van een verlamde vrouw, die op de sabbatdag bij de Heere Jezus komt om hulp (Luk. 13). De vraag, die in deze geschiedenis opkomt, is: wat is het doel van de sabbat?

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren waarom de zondag er is en hoe we met de zondag om mogen gaan.
- De sabbat is er om goed te doen.
- Nadenken over de eigen zondagsbesteding.

INDELING

De Heere Jezus leert de mensen in de synagoge. Hij geneest een vrouw en verlost haar uit de 'banden' van satan.

De reactie van de mensen en van de overste van de synagoge.

Het antwoord van de Heere Jezus.

Jezus laat zien hoe Hij met de sabbat omgaat.

ZINGEN

Psalm 119: 1, 3 en 8.

Gezang 1: 1, 5 en 9.

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 119: 1 Zalig zijn zij die niet huichelen, maar gelovig omgaan met de wetten die God Zelf heeft ingesteld. Hem van harte zoeken met alle krachten die in hen zijn.

MATERIALEN

Een plaat van het interieur van een synagoge kan heel verhelderend zijn. Ook een boekrol is een goed voorbeeld. Maak hem zelf. Dat is eenvoudig en goed te doen.

BORDPLAN

Het thema 'De Tien Geboden' staat op het bord. Daaronder zou u de eerste drie geboden kunnen opschrijven (in een andere kleur). Laat de kinderen eens kijken naar deze drie geboden en naar het vierde gebod over de rustdag dat u ook opschrijft, eveneens in een afwijkende kleur. Ontdekken ze het verschil? In de eerste drie geboden zegt God: 'Gij zult geen andere goden hebben, gij zult geen gesneden beelden maken en gij zult de Naam van de Heere niet ijdel gebruiken.' De Heere zegt wat er *niet* moet geschieden. In het vierde gebod gaat het om wat je *wél* moet doen en waar we ons wel mee bezig moeten houden.

INTRODUCTIE

Begin de vertelling met een gesprek over de zondag. Wat vinden de kinderen van de zondag. Hoe ziet hun zondag eruit? Weten ze waarom dat zo is?

BRUGZIN

In de tijd van de Heere Jezus was er ook veel discussie over de sabbatdag. Deze keer luisteren we naar een geschiedenis uit de Bijbel waarin de Heere Jezus door een overste van een synagoge op de vingers getikt wordt. Hoe reageert de Heere Jezus hierop?

Vertelling

Op een rustige sabbatmorgen schuifelt ze door de straat, haar blik op de weg gericht. Een kromme, ongelukkige vrouw. Ze kan niet zien waar ze heen loopt, zó gebogen is haar rug, maar ze moet naar de synagoge om de wet en de profeten te horen voorlezen en uitleggen. Om door God getroost te worden en Hem te loven, want ze is een vrome vrouw, een echte dochter van Abraham. Ze gluurt met moeite opzij of ze wel op de goede weg loopt. Ze herkent de weg aan de stenen en aan de drempels van de deuren. Hoger kan ze niet kijken. Al achttien jaar heeft ze de blauwe lucht niet gezien. Een ernstige ziekte heeft haar rug gekromd. Ze kan zich zelfs niet een klein beetje oprichten. Alsof ze met sterke banden gebonden is, zó stram is haar ongelukkige lichaam. Satan zelf houdt haar met geweld naar de aarde gebogen. Maar haar ziel is dicht bij de Heere gebleven. En zo sleept ze zich voort, klein en gebukt, tussen alle anderen die met rechte ruggen de synagoge binnengaan. Tastend vindt ze een plaats, in de hoek die voor de vrouwen bestemd is. Daar zit ze, diep gebogen alsof ze aldoor op de grond met iets bezig is. Maar ze luistert gespannen, want haar hart gaat uit naar het Woord van God.

Maar ze weet niet dat deze dag haar een zeer grote zegen brengt waarop ze niet had durven hopen, want de Zaligmaker, Jezus Zelf, is in de synagoge en Hij leert het volk. Hij heeft haar gezien toen ze binnenkwam en Hij kan het niet aanzien dat een mens zo wordt gekweld. Ze hoort Hem zeggen: *'Vrouw, wil je naar voren komen? Als dat bij ons zou gebeuren in de kerk, zou iedereen vreemd opkijken, denk je niet?'* De mensen kijken achterom en zien iemand naar voren komen. Ze kunnen haar bijna niet zien, zó krom loopt ze. Als ze voorin bij de Heere Jezus staat, kan iedereen haar wel zien. Ze rekken zich uit om te kunnen zien wat er gebeurt. Weet je wat er dan gebeurt? De vrouw hoort Jezus zeggen: *'Vrouw, u bent verlost van uw ziekte.'* Jezus legt Zijn handen op haar zieke lichaam en je kunt het bijna niet geloven maar dan, ineens, voelt ze

een wonderlijke kracht die als een stroom door haar heen gaat. Het is alsof de knellende banden verbroken worden. Na al die jaren kan ze zich weer oprichten en staat ze rechtop, verbijsterd van geluk. Ze ziet haar Verlosser en de liefde in Zijn ogen. De vrouw prijst de Heere Jezus, ze looft Hem en dankt Hem voor dit grote wonder. En alle mensen in de synagoge zijn stil van ontroering en kijken eerbiedig naar Jezus.

Toch is niet iedereen blij. De overste van de synagoge, een soort dominee, die op andere sabbatten de wet voorleest en uitlegt, staat op en gaat voor de mensen staan. Hij is boos! Nou, dat kun je wel een beetje begrijpen. Jezus, die zo de 'kerkdienst' verstoort en Zich ook niet aan de wetten van Mozes houdt, want op de sabbat mag je niet werken! Maar het is duidelijk dat hij het hier verkeerd bedoelt. Eigenlijk wil hij Jezus bestraffen, maar dat durft hij toch niet en daarom richt hij zijn verwijten tot het volk. De mensen luisteren naar een sabbatschender, die op de dag des Heeren durft te werken en maar doet wat Hij wil. Hij heeft op de sabbat een mens genezen en dat is streng verboden door de rabbi's. *'Zes dagen kun je werken'*, roept hij uit, *'kom dán om je te laten genezen en niet op de sabbatdag.'* Ik denk dat hij daarin gelijk heeft. Jezus had ook kunnen zeggen: *'Kom morgen maar terug. Dan zal Ik je helpen.'* De Heere Jezus denkt anders dan wij, want Hij antwoordt direct: *'U bent een huichelaar, u zegt dat je niet op de sabbat mag werken, maar u werkt toch ook? Iedereen knoopt op de sabbat het touw los waarmee zijn koe of zijn ezel is vastgebonden om het dier te laten drinken uit de waterbak. En moet deze vrouw, nog wel een dochter van Abraham, de vader van alle gelovigen, die achttien jaar door de satan gebonden is geweest, dan niet van die banden bevrijd worden op de sabbat?'* Die woorden maken grote indruk. Want het is waar, ook de overste verzorgt op de sabbat zijn vee. En is een mens dan minder dan een beest? Dus, zoals je een dier losmaakt om water te drinken, zo maakt de Heere Jezus deze vrouw los. Waarom? Om haar het Water des Levens te laten drinken. Om mensen vrij te maken door de prediking van Zijn Woord. De Heere Jezus zegt: *'Gedenkt de sabbatdag dat u die heiligt (apart zet).'* Het is geen verbod. *Jezus zegt niet: dit mag niet en dat mag niet. Nee, Hij zegt tegen iedereen en ook tegen ons: Zet de sabbatdag apart, rust op die dag, zodat je je helemaal kan richten op de Heere en Zijn dienst.*

De overste schaamt zich. Hij durft niets meer te zeggen en keert zich verlegen af. Maar het volk verblijdt zich op deze sabbat over de grote daden van de Heere.

AFSLUITING

Doen wij dat ook op zondag? God eren en ons verheugen over Zijn grote daden? Op zondag hoef je niet te denken aan school, aan huiswerk of wat dan ook, maar mag je je richten op Hem. Hem danken, Hem liefhebben, voor Hem zingen en tot Hem bidden. Voel je dat altijd zo? Als we eerlijk zijn: niet altijd. Hoe dat komt? Door je zonden! De Heere wil dat je Zijn geboden doet, maar je valt jezelf soms zo tegen. Daar word je niet blij van. Maar de Heere Jezus is gekomen om zondaren te verlossen zoals Hij deze vrouw verlost heeft. Daarover horen we op zondag in de kerk. Het gaat er dus niet om wat je wel of niet mag doen op zondag, maar of je God de eer geeft met al de ac-

tiviteiten die je doet. Dat is wat God van ons vraagt.

VERWERKING

Lees met elkaar zondag 38 van de Heidelbergse Catechismus en leg deze uit. Wat wil God van ons? Laat de kinderen voorbeelden noemen bij de genoemde punten.

Lees ook samen Matth. 12: 9-15: Het is geoorloofd op de sabbat te genezen. En Luk. 14: 1-6. Is het geoorloofd op de sabbat te genezen?

Gesprek over winkels en evenementen die op zondag geopend zijn.

Quiz over Bijbelse verhalen of voorbeelden waarin de sabbat voorkomt.

